

Duyuru Tarihi : 27.02.2008
Duyuru No : DUYURU/2008-027
Yayımlandığı Yer : MİLLİYET GAZETESİ – 27 ŞUBAT 2008

Erdoğan SAĞLAM
Yeminli Mali Müşavir
erdogan.saglam@bdodenet.com.tr

Veraset ve intikal vergisi kaldırılıyor

Veraset ve intikal vergisinin kaldırılması gündemde. Çalışma başlatıldı. Tamamen kaldırılması değil, istisnaların artırılarak gelir vergisi içine monte edilmesi seçeneği üzerinde duruluyor

Maliye Bakanı Unakıtan, dün veraset ve intikal vergisinin kaldırılacağını dolaylı bir şekilde açıkladı. Böyle bir proje üzerinde çalışılıyor. Vergi Konseyi, Gelir Vergisi Kanunu'nun yeniden yazılması çalışmalarını hızlandırdı. Bu kapsamda, verimsiz bir vergi olan veraset ve intikal vergisinin kaldırılması ve gelir vergisinin içine monte edilmesi üzerinde duruluyor.

OECD ülkelerinin hemen hemen tamamında benzeri bir servet vergisi var. Ancak her yerde uyum maliyetleri ve verimlilik açısından sorgulanıyor. Son eğilim, kaldırılması, sabit vergi oranı uygulanması, istisna tutarlarının artırılarak beyanname yükümlülüğünün daraltılması, çocuklara ve/veya eşe transferin vergi dışı bırakılması yönünde.

Veraset ve intikal vergisi 3 tür servet transferinden alınıyor: 1.) Miras yoluyla transferler, 2.) Diğer karşılıksız transferler (bağışlamalar), 3.) Yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeler.

Sorun ne?

Kazanılan ikramiyeler üzerinden (2008'de 2 bin 216 YTL'lik kısmı istisna) yüzde 10 vergi kesintisi yapılıyor. Bu stopaj nihai vergi. Beyanname verilmiyor. Diğer her türlü transfer beyannameyle tahsil ediliyor. Artan oranlı tarife var.

Bizde veraset ve intikal vergisi uygulaması son derece başarısız. İdarenin suçu yok, sistem bu sonucu doğuruyor. Çok karmaşık bir vergi ve kötü bir ceza sistemi var. Beyanname vermemeyi teşvik ediyor. Veraset veya hibe yoluyla mal edinenler beyannameyi süresinde vermeseler bile ceza yok. İdare 15 gün içinde beyana davet ediyor. Verildiğinde ceza ve gecikme faizi yok. Sembolik bir ikinci derece usulsüzlük cezası kesiliyor.

Buna rağmen beyanname vermeyene ikinci bir 15 gün süre veriliyor. Beyanname verilirse gecikme faizi ve ceza yok, sadece birinci derece usulsüzlük cezası uygulanıyor. Dikkatinizi çekerim, faiz olmadığı için enflasyon nedeniyle küçülmüş rakamı ödemek yeterli.

Kimse beyanname vermiyor

Yıllar geçse bile İdare tespit etmeden kendiliğinden beyanname verdiğinizde, İdare tespit edip beyana çağırdığında beyanda bulunursanız, eski değerler üzerinden vergiyi ödeyerek kurtuluyorsunuz. Böyle olunca kimse beyanname vermiyor. İşin komik tarafı beyannameyi doğru doldurmayı bilen de yok denecek kadar az.

Sistem beyanname vermek isteyen canından bezdirecek kadar karmaşık. Yüksek tutarlı istisnalar nedeniyle beyannamelerin yaklaşık yüzde 10'unda istisnayı aşan matrah var. Vergi daireleri tahsil edemediği halde aldığı beyannamelerle ilgili çok sayıda işlem yapıyor. Zamanaşımı yok, arşivler yetmez olmuş.

Veraset ve intikal için özel vergi dairelerimiz var, bina, personel, demirbaş vs. maliyetini varın hesaplayın. Ben 2007 veraset ve intikal vergisi tahsilâtını bilginize sunmakla yetiniyorum: Sadece ve sadece 124 milyon 603 bin YTL. Neredeyse tamamı yarışma ve çekilişlerden stopaj yoluyla alınmış. Toplam tahsilat içinde on binde 8 civarında payı var.

Maliye bu vergiyi kaldırmakla doğru bir iş yapıyor.

2008 için geçerli tarife				
	Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (%)	Ana, baba, eş ve çocuklar arası hibelerde vergi oranı (%)	Diğer intikallerde vergi oranı (%)
İlk	150.000 YTL için	1	5	10
Sonra gelen	320.000 YTL için	3	7,5	15
Sonra gelen	680.000 YTL için	5	10	20
Sonra gelen	1.380.000 YTL için	7	12,5	25
Matrahın	2.530.000 YTL'yi aşan kısmı için	10	15	30

Yeni sistem ne olacak?

Veraset vergisi kaldırılıyor ama kısmen gelir vergisinin içinde yaşamaya devam edecek. Servet transferleri tamamen vergi dışına çıkarılmıyor. Gelir vergisinin içinde kalan kısım genel sisteme tabi oluyor.

Miras yoluyla transferler önemli ölçüde vergiden istisna edilerek, vatandaşları cezalı duruma düşmekten kurtarmak amaçlanıyor. Henüz çalışmalar sonuçlandırılmadı, dolayısıyla kesinleşmiş bir şey yok ama miras yoluyla aile içi servet transferlerinin önemli ölçüde vergi dışında kalacağı anlaşıyor.

Servet transferleri yeni bir gelir unsuru olarak gelir vergisi içine alınacak. Burada matrahın nasıl belirleneceği önemli bir konu. İntikal eden varlığın tamamen vergiye tabi olması yanlış olur. Çünkü bu tutar önceden bağışta bulununca zaten vergilendirilmiş. İkinci defa vergilendirilmesi çifte vergilendirme olur.

Bu nedenle, istisnalar ya da indirimler yoluyla, intikal eden malvarlığı tutarının kısmen gelir sayılması veya matraha dahil edilmesi alternatifleri üzerinde duruluyor. İstisna veya indirimlerin nasıl düzenleneceği önemli. Bu, verginin gerçekte ne ölçüde kaldırıldığını da gösterecek.